Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33345

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi (YSKA), bireylerin su kaynaklar?n?n kullan?m? ve korunmas? hakk?ndaki tutumlar?n? ve fiili davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Ölçek, çevresel fark?ndal?k ve sürdürülebilir ya?am biçimi ba?lam?nda yeti?kinlerin su tüketimine yakla??mlar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemektedir. YSKA, iki temel alt ölçekten olu?maktad?r: Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i ve Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? 2010 y?l?nda Y?ld?z Feyzio?lu ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? sonucunda psikometrik özelliklerinin yeterli oldu?u tespit edilmi?tir. Bu anket, özellikle çevre e?itimi ve kamu politikalar? alanlar?nda, yeti?kinlerin su koruma bilinci düzeylerini belirlemek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Su Kullan?m?, Su Koruma, Su Kullan?m? Tutumu, Çevre Davran???, Ölçek Geli?tirme, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Y?ld?z Feyzio?lu, Eylem, Akp?nar, E., Ünal Çoban, G., Capellarro, E., Ergin, Ö.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerin su kaynaklar?na yönelik tutumlar?n? ve günlük ya?amdaki su kullan?m davran??lar?n? standart ve güvenilir bir yöntemle ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda suyun sorumlu kullan?m?na ili?kin fark?ndal??? ve uygulama düzeylerini belirleyebilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? ihtiyac?na yan?t olarak ortaya ç?km??t?r.

YSKA, özellikle e?itim bilimleri ve sosyal politika çal??malar? alanlar?nda, su tasarrufu kampanyalar?n?n etkilili?ini de?erlendirmek ve bireysel düzeydeki çevresel sorumlulu?u incelemek için tasarlanm??t?r. Ölçek, hem bili?sel (tutum) hem de eylemsel (davran??) boyutlar? ele alarak su kullan?m? konusundaki karma??k yap?y? çözümlemeyi amaçlamaktad?r.

Yap?/Ölçülen Yap?

Ölçek, yeti?kinlerin su kullan?m? ile ilgili iki ana psikolojik yap?y? ölçmektedir:

Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i (SKA-Tutum): Bireylerin suyun de?eri, korunmas? gereklili?i ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

israf?n sonuçlar? hakk?ndaki inanç ve duygusal e?ilimlerini ölçer. Bu alt ölçek 12 maddeden olu?maktad?r.
Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i (SKA-Davran??): Bireylerin su tasarrufu ve kaynaklar? koruma amac?yla günlük ya?amlar?nda sergiledikleri fiili eylemleri ve al??kanl?klar? ölçer. Bu alt ölçek 13 maddeden olu?maktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir ad?m? olarak ele al?nm?? ve bu amaçla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen alt boyutlar?n varl???n? göstermi?tir.

Yap?lan analizler, Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi'nin alt ölçeklerinin farkl? faktör yap?lar?na sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. SKA-Tutum alt ölçe?i, iki faktörlü bir yap? sergilerken, SKA-Davran?? alt ölçe?i ise tek faktörlü, homojen bir yap?ya sahiptir. Bu durum, tutum ve davran?? boyutlar?n?n ölçümde ayr? ancak ili?kili yap?lar olarak ele al?nmas? gerekti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, madde toplam korelasyonlar? ve Cronbach Alpha katsay?s? hesaplamalar? yoluyla incelenmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik analizlerinin sonuçlar? ?öyledir:

12 maddeden olu?an **Su Kullan?m?-Tutum Alt Ölçe?i** için iç tutarl?k katsay?s? (Cronbach Alpha) **0.82** olarak hesaplanm??t?r.
13 maddeden olu?an **Su Kullan?m?-Davran?? Alt Ölçe?i** için iç tutarl?k katsay?s? (Cronbach Alpha) **0.87** olarak hesaplanm??t?r.
Ölçe?in tamam?na ili?kin genel Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? ise **0.82** olarak belirlenmi?tir. Bu de?erler, YSKA'n?n psikometrik aç?dan güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özelliklerini belirlemek amac?yla kullan?lan Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçek yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. YSKA'n?n iki farkl? yap?y? ölçtü?ü için (tutum ve davran??), bu iki alt ölçek ayr? ayr? faktör analizine tabi tutulmu?tur.

SKA-Tutum alt ölçe?i, iki temel faktöre ayr?l?rken, bu faktörlerin su kullan?m?na yönelik farkl?

ARABPSYCHOLOGY.COM

bili?sel ve duyu?sal boyutlar? temsil etti?i dü?ünülmektedir. SKA-Davran?? alt ölçe?inin tek faktörlü yap?s? ise, ölçülen su koruma davran??lar?n?n tek bir genel davran??sal e?ilim alt?nda topland???n? i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ilgili olduklar? alt ölçeklerde yüksek yük de?erlerine sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme)

Format: Yaz?l? Anket

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin Ya? Grubu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan yeti?kin bireyler.

Test Metodolojisi:

YSKA, be?li Likert tipi dereceleme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r. Derecelendirme sistemi, ölçülen alt ölçe?e göre farkl?l?k göstermektedir:

Tutum Alt Ölçe?i ?çin Puanlama: Kat?l?m düzeyini ölçer.

Tamamen kat?l?yorum (5 puan)
Kat?l?yorum (4 puan)
Karars?z?m (3 puan)
Kat?lm?yorum (2 puan)
Kesinlikle kat?lm?yorum (1 puan)

Davran?? Alt Ölçe?i ?çin Puanlama: S?kl?k düzeyini ölçer.

Çok s?k (5 puan)
S?kça (4 puan)
Ara s?ra (3 puan)
Oldukça az (2 puan)
Hiçbir zaman (1 puan)

Anahtar Kelimeler

Çevre E?itimi, Sosyal Politika, Su Tasarrufu, Likert Ölçe?i, AFA, Psikometri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Eylem Y?ld?z Feyzio?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: eylem1797@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Akademik kullan?m için genellikle kaynak gösterilerek serbestçe eri?ilebilir, ancak ticari kullan?m veya adaptasyon için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu ba?lant?dan indirilebilir: yetiskinlere-yonelik-su-kullanimi-anketi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?ld?z Feyzio?lu, E. ,Akp?nar, E. , Ünal Çoban, G. , Capellarro,E. & Ergin, Ö.(2010). Yeti?kinlere yönelik Su Kullan?m? Anketi'nin geli?tirilmesi. *Sosyal Politika Çal??malar? Dergisi, 22*(22), 91-104.

Yeti?kinlere Yönelik Su Kullan?m? Anketi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen akademik referansa veya sorumlu yazar?n e-posta adresine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM